

Beschikking van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

op het op 28 maart 2023 door ons ontvangen verzoek op grond van artikelen 2.4 en 5.4 van de Wet natuurbescherming, voor de intrekking van de Wet natuurbeschermingsvergunning van, dan wel het opleggen van een verplichting aan Derix Kalkoenenbedrijf, gelegen aan de Kleine Heitrak 13, 5721 SB te Asten, in de gemeente Asten.

INHOUDSOPGAVE

BESCHIKKING.....	3
1 Onderwerp	3
2 Beschikking	3
PROCEDURELE ASPECTEN	4
1 Aanleiding.....	4
2 Bevoegd gezag.....	4
3 Uniforme openbare voorbereidingsprocedure	4
4 Zienswijzen naar aanleiding van terinzagelegging van het ontwerpbesluit	4
5 Wijziging ten opzichte van het ontwerpbesluit.....	7
OVERWEGINGEN EN TOETSINGEN	8
1 Wettelijk kader – Wet natuurbescherming.....	8
2 Het verzoek	8
3 Inhoudelijke beoordeling	9
4 Conclusie	12
Kennisgeving Wet natuurbescherming, Coöperatie Mobilisation for the Environment UA en Leefmilieu, Kleine Heitrak 13, 5721 SB te Asten, Z/196036.....	13

BESCHIKKING

1 Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 28 maart 2023 van Coöperatie Mobilisation for the Environment UA en Leefmilieu een verzoek op grond van artikelen 2.4 en 5.4 van de Wet natuurbescherming, voor de intrekking van de Wet natuurbeschermingsvergunning van, dan wel het opleggen van een verplichting aan Derix Kalkoenenbedrijf, gelegen aan de Kleine Heitrak 13, 5721 SB te Asten, in de gemeente Asten.

2 Beschikking

Gelet op de bepalingen van de Wet natuurbescherming besluiten wij:

- I. het verzoek van Coöperatie Mobilisation for the Environment UA en Leefmilieu op grond van artikelen 2.4 en 5.4 van de Wet natuurbescherming **af te wijzen**, voor de intrekking van de Wet natuurbeschermingsvergunning van, dan wel het opleggen van een verplichting aan Derix Kalkoenenbedrijf, gelegen aan de Kleine Heitrak 13, 5721 SB te Asten, in de gemeente Asten.

's-Hertogenbosch, 24 oktober 2023

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer J. Lenssen
Algemeen directeur

PROCEDURELE ASPECTEN

1 Aanleiding

Op 28 maart 2023 hebben wij van Coöperatie Mobilisation for the Environment UA en Leefmilieu een verzoek op grond van artikelen 2.4 en 5.4 van de Wet natuurbescherming ontvangen, voor de intrekking van de Wet natuurbeschermingsvergunning van, dan wel het opleggen van een verplichting aan Derix Kalkoenenbedrijf, gelegen aan de Kleine Heitruk 13, 5721 SB te Asten, in de gemeente Asten. Het verzoek is geregistreerd onder kenmerk Z/196036.

2 Bevoegd gezag

Omdat het initiatief waarop het verzoek tot intrekking zich richt plaatsvindt in de provincie Noord-Brabant zijn wij op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op het verzoek te beslissen. Bij ons besluit betrekken wij tevens de gevolgen voor Natura 2000-gebieden buiten onze provinciegrens en/of buiten Nederland.

3 Uniforme openbare voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (hierna: UOV) overeenkomstig het bepaalde in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) toegepast. Daartoe is besloten op 22 februari 2022 (dossier Z/165183). Wij hebben besloten de UOV toe te passen aangezien het een verzoek voor het opleggen van een verplichting betreft. Dit vergt een inhoudelijke (her)beoordeling onzerzijds van de effecten. Het verzoek is dan ook een verzoek om een besluit te nemen op grond van artikel 2.4 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De Wnb bevat geen beslistermijn voor besluiten op deze gronden. Daarom gelden de regels van de Awb. Nu het verzoek tot intrekking is gelegen in door de indiener aangeduide negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden, is een inhoudelijke herbeoordeling van de effecten geboden. Het Verdrag van Aarhus verplicht in dat geval tot inspraak. Dit betekent dat de UOV van Afdeling 3.4 van de Awb moet worden toegepast op de voorbereiding van het te nemen besluit. Op grond van artikel 3:18 van de Awb geldt daarvoor een beslistermijn van zes maanden.

4 Zienswijzen naar aanleiding van terinzagelegging van het ontwerpbesluit

De kennisgeving en het ontwerpbesluit zijn gepubliceerd op de website <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/> onder 'officiële bekendmakingen'. Vervolgens heeft het ontwerpbesluit gedurende zes weken ter inzage gelegen bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), Victoriaalaan 1, 5213 JG 's-Hertogenbosch, namelijk van 27 juli 2023 tot en met 5 september 2023, en is eenieder in de gelegenheid gesteld zienswijzen naar voren te brengen. Naar aanleiding van het ontwerpbesluit op het verzoek zijn, binnen de door de wet gestelde termijn, zienswijzen ingebracht door Van Hoof Advies _{UG} namens Coöperatie Mobilisation for the Environment UA en Leefmilieu, ingekomen per post op 31 augustus 2023.

De zienswijzen worden hieronder samengevat. Wij hebben de ingediende zienswijzen beoordeeld en zijn tot het oordeel gekomen dat de zienswijzen niet leiden tot een andere conclusie.

1) Volgens de indiener wordt in het ontwerpbesluit voornamelijk benoemd waaraan de beoordeling niet hoeft te voldoen bij de afweging van de te nemen passende maatregelen. Bijvoorbeeld dat binnen de beoordelingsruimte die Gedeputeerde Staten (hierna: GS) hebben de positieve effecten

van de maatregelen niet vast hoeven te staan en dat geen ecologische beoordeling op hexagoonniveau gemaakt hoeft te worden.

De indiener wijst hierna op de punten waar de beoordeling wel aan zou moeten voldoen. Zo wordt aangegeven dat de beoordelingsvrijheid wordt begrensd door de noodzaak dat verslechtering en significante verstoring moet worden voorkomen. Wanneer verslechtering dreigt, dienen passende maatregelen te worden getroffen zonder uitstel, de indiener verwijst hier onder meer naar de uitspraak ECLI:NL:RBOBR:2019:4830, rechtsoverweging 74. Het pakket aan maatregelen zou dus preventief moeten zijn. Alhoewel de verwachte voordelen van de effecten van de passende maatregelen niet vast hoeven te staan, moet wel elke redelijke wetenschappelijke twijfel worden weggenomen dat een maatregelenpakket de verslechtering voorkomt. Verwijzend naar de uitspraak ECLI:EU:C:2021:512, rechtsoverwegingen 156, 157, 169 en 170 en ECLI:EU:C:2018:882, rechtsoverweging 85, geeft de indiener aan dat aanvullende passende maatregelen nodig zijn. Door het vereiste dat elke redelijke wetenschappelijke twijfel moet worden weggenomen, is er wel een beoordeling op habitatniveau nodig. Ieder habitattype heeft immers een eigen kritische depositieniveau.

Onze reactie

Naar aanleiding van de natuurdoelanalyses volgt dat inderdaad aanvullende maatregelen nodig zijn om de stikstofdepositie terug te dringen. Om de nodige forse reductie van de stikstofneerslag te versnellen en realiseren is de aanpak piekbelasting van start gegaan. De effecten hiervan zijn nog niet inzichtelijk. Andere maatregelen die genomen moeten worden, worden in de komende periode verder geconcretiseerd en geborgd. Deze worden ook onderdeel van het Brabants Programma Landelijk gebied (hierna: BPLG). Op 6 juli 2023 heeft de provincie Noord-Brabant een eerste pakket voor het BPLG aan het Rijk aangeboden.

Daarnaast wijzen wij erop dat de natuurdoelanalyses zelf ook een set aan maatregelen bevatten. Deze resultaten komen voort uit een onderzoek dat op habitatniveau is uitgevoerd, de natuurdoelanalyses zijn namelijk inhoudelijke, ecologische analyses en rapportages. De resultaten zijn vervolgens benut voor de uitwerking van de maatregelen in de gebiedsplannen en de uitwerking van de tweede fase van het Uitvoeringsprogramma natuur.

2) De indiener geeft aan dat er sprake is van een schending van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn, aangezien het project van het onderhavige bedrijf een bijdrage levert aan de verslechtering van de betrokken Natura 2000-gebieden. De indiener geeft aan dat met het huidige maatregelenpakket niet elke redelijke, wetenschappelijke twijfel kan worden weggenomen dat de handhaving van de activiteiten van het bedrijf geen schadelijke gevolgen heeft voor de beschermde habitats. Het maatregelenpakket ziet daarom niet op de noodzakelijke daling van de stikstofdepositie binnen een afzienbare termijn. De indiener verwijst naar de onderbouwing van de verslechtering van de betrokken Natura 2000-gebieden in het onderhavige verzoek en voegt daaraan toe dat de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (hierna: Wsn) slechts uitgaat van landelijke verplichtingen. De indiener geeft aan dat de Contourennota en de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof (hierna: BOS) uitwerkingen zijn van de Wsn en daarmee evenmin een concreet maatregelenpakket bieden dat tot een grotere en snellere stikstofdepositiereductie leidt. Bovendien wordt aangegeven dat het maatregelenpakket door teveel onzekerheden is omgeven waardoor met onvoldoende zekerheid de beoogde stikstofreductie behaald zal worden. Deze onzekerheid komt bijvoorbeeld door de vrijwilligheid van de opkoopregeling.

Tot slot wordt aangegeven dat in de tabel die is opgenomen in het ontwerpbesluit, waar de stikstofdepositiewinst die is geboekt wordt weergegeven, de in onderhavige verzoek betrokken Natura 2000-gebieden 'Groote Peel' en 'Deurnsche Peel & Mariapeel' niet staan opgenomen. Daarnaast wordt aangegeven dat de stikstofreductie die voor Natura 2000-gebied 'Kampina & Oisterwijkse Vennen' wordt weergegeven, niet de noodzakelijke daling van stikstofdepositie binnen afzienbare termijn veiligstellen.

Onze reactie

Wij volgen het gegeven van de indiener dat het maatregelenpakket uitgebreid moet worden en versneld worden uitgevoerd, maar dat - mede gelet op het proportionaliteitsbeginsel, subsidiariteitsbeginsel en evenredigheidsbeginsel - effectieve maatregelen met voor betrokkenen de minste impact (zoals vrijwillige regelingen) daarbij prevaleren boven zwaardere maatregelen. De provincie Noord-Brabant is momenteel bezig met het Brabants Programma Landelijk Gebied (hierna: BPLG). Hierin wordt een mix ontwikkeld van generieke en gebiedsgerichte maatregelen. Generieke maatregelen kunnen relatief snel ingevoerd worden. In het eerste gebiedsprogramma worden ook de resultaten meegenomen van de al lopende 17 GGA-gebiedsprocessen. Onderdeel van de uitvoeringsstrategie is een afwegingskader op basis waarvan keuzes worden gemaakt over de prioritering en inzet van beschikbare middelen. In het eerste BPLG zal een definitief afwegingskader worden uitgewerkt. Donderdag 6 juli 2023 heeft de provincie Noord-Brabant een eerste pakket voor het BPLG aan het Rijk aangeboden.¹ Het bevat de Houtskoolschets landelijk gebied én een pakket 'no regret'-maatregelen waar de provincie op korte termijn mee aan de slag wil.² De Houtskoolschets BPLG is in samenwerking met natuur-, water- en landbouwpartners tot stand gekomen. Het schetst een gecombineerde aanpak van natuur-, stikstof-, water- en klimaatdoelen én de transitie van de landbouw in Brabant. Het pakket dat is ingediend betreft effectieve maatregelen om de doelen van het NPLG te bereiken. Bovendien zijn het maatregelen waar vrijwel direct na toekenning van rijksbijdragen uit het (nationale) Transitiefonds Landelijk Gebied en Natuur mee kan worden gestart. De indiener heeft gelijk dat er een mate van onzekerheid is omgeven, mede bij de vrijwillige regelingen. Echter, zoals ook (demissionair) minister voor Natuur en Stikstof aangeeft in haar Kamerstuk van 12 juni 2023 over de voortgang aanpak piekbelasting, heeft het kabinet vol ingezet op deze vrijwillige aanpak.³ De gedachte is om op deze manier te voorkomen dat vergaande verplichtende maatregelen met een grote impact nodig zijn om tot de noodzakelijke daling in de stikstofdepositie te komen. Het evenredigheidsbeginsel, proportionaliteits- en subsidiariteitsbeginsel brengen, kort samengevat, ook mee dat door de overheid wordt gekozen voor effectieve maatregelen met de minste impact voor de vergunninghouders. Tevens wordt in het Kamerstuk aangegeven dat dit instrumentarium wel zal worden uitgewerkt. Pas na de sluitdata van de regelingen zal aan de hand van (voorzien) resultaten van de aanpak piekbelasting worden getoetst of er voldoende zicht is op het halen van de doelen. Zo niet, dan zal overgegaan moeten worden tot de inzet van andere instrumentaria.

Totdat inzichtelijk is wat de opbrengst van de regelingen is, zien wij een verzoek tot het intrekken van een Wet natuurbeschermingsvergunning dan wel het opleggen van een verplichting als een te vergaande maatregel.

Ten aanzien van de reactie op de in het ontwerpbesluit weergegeven tabel, er kan nog geen concreet inzicht geboden worden in de uiteindelijke stikstofwinst, aangezien op dit moment alleen ronde 1 is uitgevoerd. De weergegeven tabel is daarmee slechts een indicatie van de te behalen stikstofwinst. Daarnaast is de tabel geactualiseerd.

3) De indiener geeft aan dat van een willekeurige aanschrijving geen sprake is aangezien, samen met onderhavig verzoek, er negental andere aanschrijvingsverzoeken zijn ingediend. Allen betreffen hoge piekbelasters. Hiermee zou het niet gaan om een willekeurige aanschrijving indien alle verzoeken worden toegekend.

¹ Aanbieding eerste pakket Brabants Programma Landelijk Gebied d.d. 4 juli 2023, met kenmerk C2316753/5283012

² Houtskoolschets BPLG van provincie Noord-Brabant d.d. 14 maart 2023 en Toelichting op de twee no-regret maatregelpakketten BPLG d.d. 4 juli 2023, met documentnummer 5283014

³ Kamerbrief over de voortgang voortgang aanpak piekbelasting, van de demissionair minister voor Natuur en Stikstof d.d. 12 juni 2023, met kenmerk DGLGS/27399214

Onze reactie

Wij zijn het oneens met de stelling van indiener dat het niet meer zou gaan om een willekeurige aanschrijving, enkel vanwege de omstandigheid dat de indiener een dergelijk verzoek als het onderhavige verzoek heeft ingediend voor een negental andere bedrijven. Ook zouden niet zonder meer alle verzoeken worden toegekend, nu per individueel geval een inhoudelijke herbeoordeling van de effecten is geboden. Een procedure die wordt gestart naar aanleiding van een dergelijk verzoek tot aanschrijving van derden zien wij als separate procedure en daarmee los van alle soortgelijke verzoeken op andere locaties. Wij zien het dwingend toekennen van verzoeken van toevallig tien door de indiener gekozen bedrijven als willekeurig nu met de LBV en LBV+ regeling op vrijwillige basis hetzelfde resultaat – namelijk de reductie van stikstofdepositie- wordt beoogd en deze regelingen staan open voor de 3.000 grootste belasters van Nederland. Door de vrijwillige aard van deze regelingen krijgen allerlei agrariërs de mogelijkheid om hieraan deel te nemen en te stoppen. Het actief intrekken van natuurvergunningen dan wel aanschrijven van bedrijven zou niet meer willekeurig zijn indien dit volgt uit een dergelijk beleid dat hiervoor is geïmplementeerd. Momenteel wordt er door de provincie Noord-Brabant gewerkt aan een intrekkings- en aanschrijvingsbeleid. Nu onderhavig verzoek is ingediend tegelijkertijd met een negental soortgelijke verzoeken door een derde partij, zien wij dat als een willekeurig verzoek, mede omdat Noord-Brabant meer piekbelasters dan deze tien bedrijven in haar provincie heeft. Bovendien heeft het bedrijf waar onderhavig verzoek betrekking op heeft, reeds deelgenomen aan de Maatregel Gerichte Aankoop en beëindiging veehouderijen eerste tranche. De vigerende milieuvergunning, zijnde de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer van 6 juli 2006, is door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Asten gedeeltelijk ingetrokken op 11 juli 2023. De ammoniakemissie van de resterende activiteiten bedraagt 680,0 kg NH₃/jaar.

4) De indiener geeft aan dat de natuurdoelanalyses en de stop op vergunningverlening juist aangeven dat het huidige maatregelenpakket onvoldoende is. Het bevestigt het standpunt van de indiener dat er meer maatregelen nodig zijn.

Onze reactie

Wij volgen het gegeven van de indiener dat het maatregelenpakket uitgebreid moet worden en versneld worden uitgevoerd, zij het met inachtneming met de beginselen van evenredigheid, proportionaliteit en subsidiariteit, die meebrengen dat vrijwilligheid voorgaat. Zie verder onze reactie bij punt 2. Tot slot willen wij nogmaals aangeven dat GS bij toepassing van artikelen 2.4 en 5.4, tweede lid, van de Wnb, een beoordelingsruimte hebben bij de keuze van de maatregelen. Het intrekken van een Wet natuurbeschermingsvergunning dan wel het opleggen van een verplichting als passende maatregel bij een willekeurig verzoek, zien wij nu als een te vergaande maatregel.

5 Wijziging ten opzichte van het ontwerpbesluit

In het ontwerpbesluit is toegelicht waarom wij artikel 5.4 van de Wnb niet van toepassing achten op onderhavig verzoek. Verder wordt in het ontwerpbesluit ingegaan op de afwijzing van het verzoek tot aanschrijving ex artikel 2.4 van de Wnb. Ten tijde van het ontwerpbesluit beschikte Derix Kalkoenenbedrijf niet over een vergunning in het kader van de Wnb. Inmiddels is op 10 augustus 2023 een vergunning op grond van de Wnb verleend aan Derix Kalkoenenbedrijf (kenmerk: Z/189547-359272). Deze vergunning is onherroepelijk en verleend. Ter verduidelijking is in onderhavig besluit de omschrijving van het intrekkingsverzoek anders geformuleerd dan in het ontwerpbesluit, daarmee is de verwoording in het dictum en andere paragrafen gewijzigd.

Naar aanleiding van de zienswijzen is de inhoudelijke beoordeling aangevuld en de motivering verbeterd; zie paragraaf 3 van 'Overwegingen en toetsingen'. Onze conclusie is niet gewijzigd ten opzichte van het ontwerpbesluit.

OVERWEGINGEN EN TOETSINGEN

1 Wettelijk kader – Wet natuurbescherming

Artikel 2.7 van de Wnb heeft betrekking op de vergunningplicht in verband met Natura 2000-gebieden (habitat- en vogelrichtlijngebieden). Op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb is het verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten (hierna: GS) projecten te realiseren die, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied.

Op 20 januari 2021 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) een aantal uitspraken gedaan⁴. De Afdeling verwijst in de uitspraak 201907146/1/R2 naar de per 1 januari 2020 gewijzigde vergunningplicht. Deze wijziging houdt in dat er geen vergunningplicht meer geldt voor een wijziging van het project op basis van intern salderen waarbij er geen significante gevolgen zijn voor Natura 2000-gebieden. Als gevolg hiervan kunnen er geen vergunningen in het kader van de Wnb verleend worden voor projecten die gebaseerd zijn op intern salderen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

Op grond van artikel 2.2, tweede lid, van de Wnb dragen GS er zorg voor dat in hun provincie passende maatregelen als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn worden getroffen die nodig zijn voor Natura 2000-gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor de onderscheiden gebieden.

Op grond van artikel 2.4, eerste lid, van de Wnb kunnen GS, indien dat nodig is voor een Natura 2000-gebied, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, een verplichting op leggen aan degene die een handeling verricht of het voornemen daartoe heeft.

2 Het verzoek

Het verzoek ziet op het opleggen van een verplichting aan Derix Kalkoenenbedrijf, gelegen aan de Kleine Heitrak 13, 5721 SB te Asten.

Derix Kalkoenenbedrijf is een agrarisch bedrijf. Het betreft het huisvesten van vleeskalkoenen.

In het verzoek wordt verzocht om passende maatregelen te nemen op grond van artikelen 2.4 en 5.4 van de Wnb. Specifiek wordt verzocht om de intrekkingsbevoegdheid van artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb toe te passen en daarmee de Wnb-vergunning in te trekken, dan wel de aanschrijvingsbevoegdheid van artikel 2.4 van de Wnb toe te passen om aan het bedrijf maatregelen op te leggen waardoor de stikstofemissie, en daarmee de stikstofdepositie, wordt beëindigd.

Derix Kalkoenenbedrijf voert activiteiten uit die stikstofemissie- en depositie als gevolg hebben.

In het verzoek wordt gesteld dat zonder het nemen van de gevraagde passende maatregel de noodzakelijke daling van de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied 'Deurnsche Peel & Mariapeel' binnen afzienbare termijn niet zal worden bereikt. Een uitgebreide omschrijving is opgenomen in het verzoek.

⁴ Uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 20 januari 2021, zaaknummer 201907146/1/R2 samen met 201907142/1/R2 en 201907144/1/R2.

Vooropgesteld dient te worden dat het instrument van intrekken van vergunningen niet is bedoeld als een mogelijkheid van opnieuw een integrale herbeoordeling van alle reeds verleende natuurvergunningen uit te voeren.

Het opleggen van een verplichting zoals bedoeld in artikel 2.4, eerste lid, van de Wnb kan beschouwd worden als een invulling van de verplichtingen van GS om passende maatregelen te treffen die volgt uit artikel 2.2 van de Wnb.

De indiener verzoekt om de gevraagde passende maatregel te treffen met toepassing van artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb, door het intrekken van de Wet natuurbeschermingsvergunning, dan wel met artikel 2.4, eerste lid, van de Wnb, door het opleggen van een verplichting om de handelingen van Derix Kalkoenenbedrijf te staken. Daarop wordt hierna verder ingegaan.

3 Inhoudelijke beoordeling

Aan het bedrijf is op 6 juli 2006 een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer verleend. De vergunning is verleend voor het houden van 15.500 vleeskalkoenen (Rav-code⁵: F 4.100). In het kader van de Maatregel Gerichte Aankoop en beëindiging veehouderijen eerste tranche (hierna: MGA-1) is de bedrijfsvoering omgeschakeld van het houden van vleeskalkoenen naar het kweken van meelwormen. De ammoniakemissie die hiermee gepaard gaat bedraagt 441,5 kg NH₃ per jaar. Het definitieve besluit ingevolge de Wnb voor de omschakeling van de veehouderij is reeds gepubliceerd op 10 augustus 2023 (kenmerk: Z/189547-359272). Het definitieve besluit is onherroepelijk en verleend.

De vigerende milieuvergunning, zijnde de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer van 6 juli 2006, is door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Asten gedeeltelijk ingetrokken op 11 juli 2023. De ammoniakemissie van de resterende activiteiten bedraagt 680,0 kg NH₃/jaar, overeenkomstig het houden van 1.000 vleeskalkoenen.

Maatregel Gerichte Aankoop en beëindiging veehouderijen eerste tranche

Het doel van deze regeling is het structureel verminderen van stikstofdepositie in stikstofgevoelige en overbelaste Natura 2000-gebieden via het definitief beëindigen – al dan niet middels aankoop – van veehouderijen die een relatief hoge stikstofdepositie veroorzaken op overbelaste Natura 2000-gebieden, de zogenaamde piekbelasters. Naast de vermindering van de piekbelasting op een Natura 2000-gebied draagt de vermindering van de ammoniakuitstoot bij aan het verlagen van de ‘stikstofdeken’ en verbetert dit op termijn de kwaliteit van alle natuurgebieden.

In 2022 zijn in het kader van de MGA-1, die op 1 december 2022 is gesloten, acht overeenkomsten gesloten (waaronder met Derix Kalkoenenbedrijf). Met de aankopen verdwijnt zo’n 47.300 kg stikstof rondom de Natura 2000-gebieden ‘Kempenland-West’, ‘Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux’, ‘Groote Peel’, ‘Deurnsche Peel & Mariapeel’ en ‘Kampina & Oisterwijkse Vennen’. Daarnaast wordt er ruim 41.000 m² stallen gesloopt.

Opkoop piekbelasters

In het kader van de opkoop van piekbelasters wordt verder nog gewezen op de tweede fase van de Maatregel gerichte aankoop en beëindiging veehouderijen (hierna: MGA-2).

De regeling is aanvullend op de landelijke beëindigingsregelingen de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (hierna: LBV) en de LBV-plus. Voor veehouderijen die niet bediend kunnen worden met deze landelijke beëindigingsregelingen, kan de MGA-2 dus een optie zijn. Zo is de regeling ook voor bedrijven met andere diersoorten met een hoge stikstofneerslag op kwetsbare

⁵ Stalsysteem weergegeven door code zoals opgenomen in de Regeling ammoniak en veehouderij, Staatscourant 2023, nr. 5459 (8 maart 2023), in werking getreden op 9 maart 2023 en 1 april 2023.

natuurgebieden. Bijvoorbeeld konijnen-, geiten- en schapehouderijen.

Deze regelingen zullen naar verwachting voor veel veehouderijen aantrekkelijker zijn dan de MGA-1-regeling. Daarbij geldt ook dat de toelatingseisen voor de LBV en de MGA-2 minder streng zijn dan onder de MGA-1. De verwachting is dan ook met deze regeling meer veehouderijen worden opgekocht en beëindigd. Te meer nu diverse lopende MGA-1-besprekingen over bedrijfsbeëindiging staakten, op het moment dat duidelijk werd dat de komende regelingen aantrekkelijker zouden zijn. Hieronder worden de nieuwe regelingen kort toegelicht.

Met de LBV kunnen melkvee-, varkens- en pluimveehouders hun bedrijf of een locatie ervan vrijwillig en met subsidie beëindigen. De te verlenen subsidie bestaat uit een marktconforme vergoeding van 100% voor de door te halen productierechten én een vergoeding van 100% voor het waardeverlies van de productiecapaciteit (forfaitair). Ter vergelijking: in het kader van een eerdere beëindigingsregeling, de Subsidieregeling sanering varkenshouderijen, werd 65% van het waardeverlies van de productiecapaciteit vergoed. Volgende openstellingen van de LBV-regeling zullen per definitie minder aantrekkelijk zijn.

De LBV is een generieke regeling om stikstofdepositie te verminderen. Om in aanmerking te komen voor subsidie moeten melkvee-, varkens- en pluimveehouders (onder meer) voldoen aan een landelijke drempelwaarde voor stikstofdepositie. Er is een online tool ontwikkeld zodat ondernemers zelf kunnen nagaan of zij aan de drempelwaarde voldoen. De LBV staat sinds 3 juli 2023 open en sluit op 1 december 2023.

Naast de LBV-regeling is ook de LBV-plus regeling van start gegaan op 3 juli 2023. De LBV-plus regeling is voor landbouwbedrijven met varkens, melkvee, kippen, kalkoenen of vleeskalveren die vallen onder de aanpak piekbelasting. Het gaat hierbij om bedrijfslocaties die binnen 25 kilometer van overbelaste stikstofgevoelige natuur ten minste 2.500 mol stikstofdepositie per jaar veroorzaken. De regeling is vrijwillig en staat tijdelijk open, de sluitingsdatum is 5 april 2024.

Zoals ook minister voor Natuur en Stikstof Christianne van der Wal-Zeggelink heeft aangegeven in haar Kamerstuk over de voortgang aanpak piekbelasting op 12 juni 2023, is de aanpak gericht op de circa 3000 bedrijven die de meeste stikstofneerslag op Natura-2000 gebieden veroorzaken.⁶ Om op korte termijn minder stikstof uit te stoten om natuurherstel mogelijk te maken, heeft het kabinet ervoor gekozen om de circa 3000 bedrijven een kans te geven om deel te nemen, in plaats van de door de heer Remkes voorgestelde 500-600 bedrijven in het rapport 'Wat wel kan'.⁷ Het kabinet zet vol in op deze vrijwillige aanpak en hoopt dat veel van de bedrijven die in aanmerking komen, zullen deelnemen. Op deze manier wilt het kabinet voorkomen dat verplichtende maatregelen nodig zijn om tot de noodzakelijke daling in de stikstofdepositie te komen.

Pas na de sluitdata van de regelingen zal het kabinet toetsen aan de hand van (voorziene) resultaten van de aanpak piekbelasting of er voldoende zicht is op het halen van de doelen. Zo niet, dan zal overgegaan moeten worden tot de inzet van andere instrumentaria.

Totdat inzichtelijk is wat de opbrengst van de regelingen is, zien wij een willekeurig verzoek tot het opleggen van een verplichting als een te vergaande maatregel.

⁶ Kamerbrief over de voortgang aanpak piekbelasting van de minister voor Natuur en Stikstof d.d. 12 juni 2023, met kenmerk: DGLGS / 27399214

⁷ Rapport van Johan Remkes 'Wat wel kan' d.d. 5 oktober 2022

keuzevrijheid die GS hebben, om de vrijwillige aard van de regelingen te prevaleren boven de inzet van meer dwingende maatregelen.

Omschakeling naar insectenhouderij

De aanvraag van Derix Kalkoenenbedrijf van 23 december 2022 voor een vergunning ingevolge de Wnb heeft betrekking op de wijziging van een agrarisch bedrijf. De vergunning is verleend op 10 augustus 2023 (kenmerk: Z/189547-359272). Dit project betreft een meelwormenkwekerij. De laatste fase van het kweekproces zal plaatsvinden op de kwekerij. De meelwormen komen op het bedrijf aan als ze net acht weken oud zijn. In kweekbakken met compleet substraat worden de meelwormen twee weken gehouden, hierna worden ze geoogst en afgevoerd. In totaal zal 224.775 kg meelwormen per jaar in kratten worden gehouden, dit resulteert in een ammoniakemissie van 441,5 kg NH₃/jaar. De maximale stikstofdepositiebijdrage van het bedrijf op het hoogst belaste Natura 2000-gebied 'Deurnsche Peel & Mariapeel' bedraagt 0,78 mol N/ha/jr. De sloop van de bestaande stallen is reeds gestart.

Gelet op het bovenstaande, zijn GS van oordeel dat het opleggen van een verplichting aan Derix Kalkoenenbedrijf niet aan de orde is, aangezien het bedrijf reeds heeft deelgenomen aan de MGA-1 en de vigerende milieuvergunning, zijnde de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer van 6 juli 2006, is door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Asten gedeeltelijk ingetrokken op 11 juli 2023.

De (dreigende) verslechtering van de natuurwaarden in de betreffende Natura 2000-gebieden wordt voorkomen door het treffen van passende maatregelen. Hierdoor is het niet noodzakelijk om aan het onderhavig verzoek te voldoen.

4 Conclusie

Door de deelname van het bedrijf aan de MGA-1, geven wij geen uitvoering aan het verzoek om ex artikelen 2.4 en 5.4 van de Wnb de stikstofemissie- en depositie van het project aan de Kleine Heitrak 13, 5721 SB te Asten, te beëindigen, door een verplichting op te leggen aan Derix Kalkoenenbedrijf voor het staken van de activiteiten, dan wel de natuurvergunning in te trekken. Wij wijzen het verzoek af.

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, Coöperatie Mobilisation for the Environment UA en Leefmilieu, Kleine Heitrak 13, 5721 SB te Asten, Z/196036

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 24 oktober 2023 in het kader van artikelen 2.4 en 5.4 van de Wet natuurbescherming een besluit hebben genomen op een verzoek door derden voor het intrekken van de Wet natuurbeschermingsvergunning, dan wel het opleggen van een verplichting aan Derix Kalkoenenbedrijf.

Het betreft een verzoek door derden voor het intrekken van de Wet natuurbeschermingsvergunning van, dan wel het opleggen van een verplichting aan Derix Kalkoenenbedrijf, aan de Kleine Heitrak 13, 5721 SB te Asten, in de gemeente Asten.

Ten aanzien van het ontwerpbesluit zijn zienswijzen naar voren gebracht.
Het definitieve besluit is gewijzigd ten opzichte van het ontwerpbesluit.

Het verzoek, het definitieve besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 26 oktober 2023 tot en met 6 december 2023 **6 weken ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), Victorialaan 1, 5213 JG 's-Hertogenbosch. Telefoonnummer (088) 743 00 00. Voor inzage in de bijbehorende stukken dient een afspraak gemaakt te worden. Het besluit (en onderliggende stukken) zijn ook digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl

Tegen de beschikking(en) kan tot en met 6 december 2023 beroep worden ingesteld door belanghebbenden. In bepaalde gevallen kunnen ook anderen beroep instellen, zie hiervoor de website <https://www.raadvanstate.nl/@125301/niet-belanghebbende-toegang-beroep/>.

Het beroepschrift moet uw naam en adres bevatten, duidelijk maken tegen welk besluit u beroep instelt en gemotiveerd worden, ondertekend zijn en voorzien zijn van een datum. Het beroepschrift moet worden gericht en gezonden aan de Rechtbank Oost-Brabant, Bestuursrecht: Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Het besluit treedt in werking, ook al wordt een beroepschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, Bestuursrecht: Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/196036 gekoppeld. U dient bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, oktober 2023